

سمن

شماره ۲۱، اسفند ۱۴۰۲

در این شماره می خوانیم:

مولود کعبه

روز مهندس

هزار آینه

ميلاد با سعادت حضرت علی اکبر (ع)
وروز جوان بر تمام شیعیان گرامی باد

شماره مجوز: ۵۸۲۰۰۰۱۶۶۹/۳۱۱

صاحب امتیاز: کانون اندیشه مطهر دانشگاه فرهنگیان

پردیس حضرت معصومه (س) استان قم

مدیر مسئول: سارا مقدم

سر دبیر: مریم نصاری

ویراستار: مریم نصاری

صفحه آرا: سارا مقدم

هیئت تحریریه: سیده فاطمه نوروزیان، پرنیایار محمدی، فاطمه سادات سیدی

طبا زواره، نرگس خیرالهی، مریم نصاری

فهرست:

سخن سردبیر..... ۳

مولود کعبه..... ۴

روز مهندس..... ۵

تدریس نوین..... ۸

هزار آینه..... ۹

معلم در قامت مشاور..... ۱۰

عید عالمیان..... ۱۱

سخن سردبیر :

به نام او، به یاد او، برای او؛

لمس حضور خداوند در تک به تک واژگان سروده شده در سطر زندگی کار دشواری به نظر نمیرسد. و وجودش لبریز از ستایش و پرستش است.

این شماره با بستر سازی فرهنگی و علمی تلاش کرده نگاهی نو در این عرصه فراهم گرداند. بررسی شیوه های نوین و مرتبط سازی اتفاقات حال حاضر فصل از جمله نگارش های این شماره بوده است.

امید است با نگاه گرم شما و نقد و بررسی مخاطبان گرامی در افزایش سطح کیفی موثر باشیم.
«مریم نصاری»

مولود کعبه

سیده فاطمه نوروزیان

درد، تومار تنش را درهم پیچیده بود. دنیا،
تنهایی را با طعم تلخ و گس دروغ، به کامش
می ریخت. آدم‌ها با دشنه به جان قلبش
افتاده بودند و به حال زارش می خندیدند. هوا
با ریه‌اش قهر کرده و خون در رگ‌هایش، از
جریان افتاده بود.

سفر! باید از شهر ارواح خداحافظی می کرد؛
اما... به کدامین دیار؟ ناگاه باد، شیشه‌ی
پنجره‌ی اتاقش را کوبید. حاوی خبری از
طرف ابرها بود: اقرأ.. بخوان به نام علی! زیر
لب زمزمه کرد: عین، لام، یا...

باران نور، بر دست راستش خزید. و این در
نجف بود که بر انگشتانش خودنمایی
می کرد.

محبتی آشنا به جانش تابید. سرش را بالا
گرفت. رو به روی ایوانی از جنس نگاه طلایی
ابوتراب ایستاده بود.

همه چیز مهیا شد تا پاره‌آینه‌های روحش،
نور ماه را منعکس کنند و من هزارتکه‌اش،
سامان یابد.

او، شفا یافته‌ی عطر خانه‌ی پدری بود.

خجسته میلاد مولود کعبه
حضرت امام علی (ع) و روز پدر
بر عموم مسلمین مبارک باد

روز مهندس

پرنیا یار محمدی

«روز مهندس» بهانه ای است برای قدردانی از تلاش های ارزشمند مهندسان به جامعه و وظیفه خود میدانیم خلاقیت و فداکاری آنها را ارج نهیم. مهندسان از طراحی پل ها و ساختمان ها گرفته تا ایجاد فناوری های جدید و راه حل های نوآورانه برای مشکلات پیچیده، به شکل دهی دنیایی که در آن زندگی می کنیم کمک کرده اند و پیشرفت را به جوامع ارزانی داشته اند. هر ساله، پنجم اسفندماه، میراث یکی از مهم ترین دانشمندان و ستاره شناسان مسلمان تاریخ، خواجه نصیرالدین را به یاد می آوریم.

ابوجعفر محمد بن محمد بن حسن طوسی یکی از برجسته ترین علمای ایرانی در دوره اسلامی بود. وی در ۱۱ جمادی الاول سال ۵۹۷ در توس به دنیا آمد و در طی عمر خود در موضوعات زبان شناسی، ریاضیات، فلک، طب و فلسفه اسلامی عمیقاً تحقیق کرد.

نخستین اثر طوسی در ریاضیات کتابی به نام «تصحیح المنصوری» است که به تصحیح کتاب ریاضیات منصور بن علی عمرخوی می پردازد. وی در زمینه هندسه، جبر، تریگونومتری و هندسه کروی تلاش های بزرگی انجام داد. او متناظرها را به کار برده و بسیاری از اصول

ریاضیاتی معروف را فرمول بندی کرد که تا به امروز مورد استفاده قرار می گیرند. یکی دیگر از اقدامات مهم وی، کمک به نجوم و معرفی زوج طوسی بود. وسیله ای ریاضی که برای توضیح حرکت اجرام سماوی استفاده می شد. این مفهوم نقش مهمی در توسعه نجوم مدرن ایفا کرد. او همچنین کتاب های متعددی در موضوعات مختلف نوشت، از جمله «احیای علوم دینی» «آریابهاتیا» که تأثیر عمیقی در زمینه های ریاضی و نجوم داشت.

باورها و اصول مذهبی او تأثیر بسیاری بر اندیشه علمی او داشت. طوسی معتقد بود که علم و دین قابل همراهی هستند و می توانند در توسعه جوامع موثر باشند. وی نظریات فلسفی و اخلاقی خود را مبتنی بر این رابطه توسعه داد. میراث خواجه نصیرالدین همچنان الهام بخش و تأثیرگذار دانشمندان و محققان است و آثار او همچنان بخش مهمی از برنامه درسی دانشگاهی در بسیاری از کشورها است.

در پایان می توان گفت، کمک های خواجه نصیرالدین طوسی به علم، ریاضیات و فلسفه اثری پاک نشدنی در جهان بر جای گذاشته است. بیایید از این فرصت برای قدردانی از نقش مهندسان در شکل دادن به جهان و الهام بخشیدن به نسل های آینده استفاده کنیم. روز مهندس مبارک!

فاطمه سادات سیدی طبا زواره

امروزه تدریس نوین به عنوان یکی از دغدغه های اصلی معلمان در این حوزه مطرح میشود که کیفیت و کمیت تدریس و عملکرد معلم را تحت تاثیر قرار می دهد. چهار رکن مهم برنامه درسی معلم عبارتند از: هدف، محتوا، روش تدریس، ارزشیابی؛ در این جا قصد داریم به ویژگی های مطلوب روش های تدریس و نقش آن در حرفه معلمی اشاره کنیم.

ویژگی های روش تدریس اثربخش عبارت اند از:

تناسب با یادگیرنده (متناسب با تفاوت های فردی باشد)، برخورداری از تنوع، فعال بودن یادگیرندگان و مشارکت هرچه بیشتر آنها، حتی الامکان به کار گرفتن حواس و توانایی های مختلف یادگیرندگان، تناسب با رشد شخصیت و بهداشت روانی یادگیرندگان، استفاده از مواد و وسایل آموزشی ساده ارزان قیمت و حتی الامکان ابتکاری، امروزه با پیدایش روش های تدریس نوین و به کارگیری آنها در امر تدریس شاهد پیشرفت چشمگیر در یادگیری دانش آموزان می باشیم.

برخی از روش های تدریس نوین عبارتند از:

روش روشن سازی طرز تلقی

طرز تلقی افراد روی موثر بودن و رضایت

شخصی شان اثر می گذارد و از این رو طرز تلقی جنبه مهمی از یادگیری احساس اجتماعی هستند و بیشتر با درس های ارزشی سر و کار دارند.

روش تدریس کارایی گروه

معمولا برای درس هایی استفاده می شود که اطلاعات عمومی بالایی دارند

روش تدریس اعضای گروه

از این روش تدریس در درس هایی که قابلیت قطعه قطعه شدن را داشته باشند استفاده می شود بدین منظور محتوای درس را می توان جدا جدا تدریس کرد.

روش تدریس قضاوت عملکرد

این طرح درس برای کلاس هایی که باید فراگیران مهارت های علمی کسب کنند روش تدریس مفیدی است درس هایی که خروجی و تولید دارند دانش را به کار برد تبدیل می کنند (استفاده از آموخته ها در زندگی)

روش تدریس ایفای نقش

از این روش تدریس برای درس‌هایی استفاده می‌شود که شخصیت‌های گوناگون داشته باشد مانند درس تاریخ متوسطه اول و دوم و یا دروس فارسی ابتدایی

روش تدریس بدیعه پردازی

روش تدریس بدیعه‌پردازی روش مناسبی برای پرورش و خلاقیت دانش‌آموزان می‌باشد. در اوایل کودکی شاهد اوج تفکر واگرا در دانش‌آموزان می‌باشیم. پرورش تفکر واگرا و یا همان خلاقیت از جمله ارکانی است که باید در مقطع ابتدایی بسیار به آن توجه بشود زیرا نه تنها باعث پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان خواهد شد بلکه آنها را برای تبدیل شدن به افراد مفید در جامعه یاری می‌رسانند که استفاده از این روش تدریس که جزو مهم‌ترین روش‌های تدریس است بسیار حائز اهمیت می‌باشد

تدریس یادسپاری

از این روش تدریس برای نگه داشتن اطلاعات در حافظه برای مدت طولانی و فراموش نکردن آن استفاده می‌شود که از جمله ارکان مهم این روش خط کشیدن زیر مطالب اصلی فهرست کردن مقایسه کردن و طبقه‌بندی کلمات و همچنین تداعی خوب بین کلمات می‌باشد.

روش تدریس گردش علمی

نظر به اینکه مدرسه تنها یک مکان آموزشی نیست و در اغلب کشورها به نقش محیط و جامعه در آموزش توجه خاصی می‌شود در اینجا می‌توان از گردش علمی به عنوان یک روش به خصوصی کرد.

نیمه شب دهم شعبان است. خانه‌ای در مدینه، از دور می‌درخشد. انگار که خانه‌ی حسین است. آری! این خانه که فوج فوج ملائکه می‌روند و می‌آیند و صدای بال‌هایشان، محشر به پا کرده، خانه‌ی حسین است. و این محمد نو رسیده‌ای که از دستان لیلا، سپرده می‌شود به دستا حسین علی است. علی اکبر... پسر بزرگ حسین... هر که نگاهش می‌کند، حسرت چندساله‌ی دیدار پیمبر را از دل بیرون می‌کند. خلق، انگشت حیرت به دندان می‌گزند از دیدار دوباره‌ی پیامبر خدا و این، تازه آغاز معجزه است. فکر کن! وقتی محمدی باشی و علی صدایت بزنند، اصلاً اساس وجودت می‌شود معجزه... می‌شود بشارت... می‌شود نور... همین است که می‌شوی بند دل بنی‌هاشمیان... بزرگ می‌شوی... روز به روز قد می‌کشی... جوان می‌شوی... و بنی‌هاشم نگاهت می‌کنند و چهارقل می‌خوانند برایت که دور بماند تاب زلفت از تیر نگاه این مردم... میان این طایفه، تنها قامت توست که می‌رسد به ماه... و تنها نشستن به سرشانه‌های تو، آرزوی دختران کوچک است... تو که باشی، همه چیز هست... هست بنی‌هاشم در هست توست... تویی که هم محمدی و هم علی؛ و هم حسین! آری... نه تنها که تو حسینی، که تمام حسین در توست... تو گلی و حسین باغبان... تو ذره‌ای و حسین نور... تو عاشقی و حسین معشوق... تو هست حسینی و حسین هست تو... و حسین می‌خواست هزار پسر داشته باشد که همه را بگذارد

علی... و تو خوب آرزوی پدر را برآورده کردی که در میانه‌ی ظهر عاشورا، یک تنه هزار علی شدی بر پهنه‌ی صحرا... اصلاً، رسم زمانه همین است! دنیا، با علی‌ها سر ناسازگاری دارد. علی که باشی، بار این جهان و مردمانش را طور دیگری باید به دوش بکشی... و حالا، من، اینجا، در فاصله‌ی چهارده قرن ایستاده‌ام و به تو نگاه می‌کنم! به تو که راز خلقت همه پنهان شده در عین نام توست ای جوان حسین! بار زندگی من و جوانی گمشده‌ام در هزار توی این دنیا را هم به دوش می‌گیری؟... امید آخرین من تویی... تویی که هربار اسم و رسم جوان مردی علی‌وارت، قلبم را از سینه کنده و به پایین آن ضریح شش گوش رسانده... تو آینه‌ای! آینه‌ای هزار تکه... بگذار تکه‌های پازل جوانی‌ام را در زندگی تو جست و جو کنم که عاقبت به‌خیری‌ام، یقینی باشد... که تو علی هستی، و من یقین دارم که علی مع الحق.

معلم در قامت مشاور

مریم نصاری

معلم برای نشستن در مسند تعلیم و تربیت، بایست مهارت های ویژه ای را در خود بیافریند. یکی از نکات کم رنگ شده در نگرش یک معلم موفق، نقش او به عنوان مشاور است.

باتوجه به برخورد و رابطه نسبتا عمیقی که در طی چندین ماه یا حتی چندین سال بین دانش آموز و معلم ایجاد می شود، از این بستر می توان استفاده های زیادی کرد.

در نقش معلم باید توجه داشت که کیفیت، میزان و چگونگی در موضوعات مختلف قابل اهمیت است. یک معلم برای ایفای نقش مشاور باید سه ویژگی داشته باشد:

فنون مشاوره: در واقع به یک سری فنونی اطلاق میشود تا این مسیر را تسهیل می کند. اعم از خوب دیدن حالات فرد مراجع (دانش آموز)، خوب شنیدن حرف های او، بررسی شرایط او بدون سوگیری و با توجه به مقتضیات زمان و مکان

صلاحیت های مشاور: یک مشاور باید شایستگی های این مقام را داشته باشد تا بتواند در مقام مشورت ایفای نقش کند. در غیر این صورت افراد را به بیراهه می کشاند. مهارت های مشاور: در این ویژگی به تعامل با

خانواده های دانش آموز پرداخته می شود. برگزاری جلسات با اولیا، شرکت در جلسات، پیگیری گزارشات دانش آموز و... چند پیش نیاز مهم در مشاوره ذکر خواهیم کرد:

آشنایی با خصوصیات و مراحل رشد دانش آموزان:
آشنایی به روانشناسی رشد، مراحل تربیتی و
پرورشی دانش آموز بسیار در این امر کمک کننده
است. لازم به ذکر است که اطلاعاتی که از طریق
تجربه به دست می آید، برای تربیت همه جانبه
دانش آموز، کافی نیست.

پذیرش تفاوت های فردی

تشویق بی ملاحظه به مسابقه دانش آموزان با
یکدیگر ، یکی از عوامل عدم پذیرش تفاوت های
فردی دانش آموزان است. این نکته در روان دانش
آموز بسیار تاثیر گذار است. دانش آموز را باید
همانطور که هست، بپذیریم و تفاوت های او را با
دیگران تشخیص دهیم و متقابلاً انتظارات ما از او
به سطح مناسب و معقولی خواهد رسید.

روانشناسی سلامت

افرادی که با گروه های سنی حساس تربیتی به
صورت مستقیم در ارتباط اند باید به روانشناسی
سلامت به کلی تسلط داشته باشند.

عید عالمیان

مریم نصاری

صدای پای بهار می آید؛ آرام آرام، زمین شسته میشود و دل به دلداری می‌رسد. اما هنوز در این کوچه پس کوچه های شهر، چیزی کم استگویی چیزی گم شده!

چیزی به قدمت هزاران سال از پیش ما رفته! تو می‌دانی؟ زندگی از آخر شروع می‌شود، همه چیز جان نگرفته، جان می‌بازد. به انتهای زمستان که می‌رسیم، شاخه های خشک کم کم نوای شادابی بهار را سر می‌دهند. اما در این گوشه کنار ها باز هم چیزی کم است!

ولی این زمستان با باقی زمستان ها متفاوت تر بود، هر سال به ایستگاه آخر زمستان که می‌رسیم دل ها عاشق کمی تند تر می‌تپد... که نکند باز هم نیاید! که ما بهاری ببینیم و او نباشد. ولیکن این بار معشوق هوای تب عاشق را داشته! شعبان و اسفند داستانشان به یکدیگر گره خورده و این منظره رویش و پویش دوباره جانان، دیدنی بود!

اسفند با خود ناپاکی زمین را می‌شست و شعبان ندای امید سر می‌داد. که می‌آید! که یوسف باز می‌گردد به کنعان... و کنار خانه تکانی ها، جای دل تکانی خالی بود.

جای او که فریاد اَنَا بَقِيَّةُ اللَّهِ سر دهد و جهان را

از بند بغض رها کند، بر مردگان اهل زمین زندگی بپاشد و شور و حال اسفند را دوچندان کند. ما منتظر اویم!

چشم انتظار دیدار او چه بسا چشمانی که خاموش نشدند.

و او برایمان پیچیده ترین تمثیل عشق است.

در لحظات آخر زمستان این خط باقی بماند...
حَوْلَ حَالِنَا بِظُهُورِ الْحُجَّةِ!

